



SUOMEN NUORISOSEURAT RY:N HUOMIONOSOITUKSET

1. Vuoden Nuorisoseura

Suomen Nuorisoseurat ry:n hallitus nimeää vuosittain Vuoden Nuorisoseuran, joka julkistetaan Marian päivänä valtakunnallisessa nuorisoseurapäivän pääjuhlassa.

Ehdokkaita vuoden nuorisoseuraksi voivat asettaa kaikki Suomen Nuorisoseurat ry:n jäsenyhdistykset.

Vuoden Nuorisoseuran valinnassa huomioidaan muun muassa seuraavia asioita:

- nuorisoseuran toiminnan laatu ja laajuus,
- lasten ja nuorten toiminta,
- toiminnan merkittävyys omalla alueella ja
- toiminnan innovatiivisuus.

Nuorisoseurapäivän pääjuhlan järjestää edellisenä vuonna valittu Vuoden Nuorisoseura. Merkinä tunnustuksesta Vuoden Nuorisoseura saa kunniakirjan sekä stipendin, jonka suuruudesta liiton hallitus päättää.

2. Vuoden ohjaaja

Suomen Nuorisoseurat ry:n hallitus nimeää vuosittain yhden tai kaksi Vuoden ohjaajaa. Liiton hallitus tekee päätöksen kuultuaan liiton asiantuntijatoimikuntia. Milloin ohjaajia nimetään kaksi, on toisen valittavista edustettava kulttuurista lapsi- ja nuorisotyötä.

Vuoden ohjaajan valinnassa painotetaan ohjaajan pitkäjänteistä työtä erityisesti kulttuurisessa lapsi- ja nuorisotyössä sekä työn merkitystä nuorisoseuratoiminnan kehittämisessä.

Merkinä Vuoden ohjaaja – tunnustuksesta ohjaaja saa kunniakirjan ja stipendin. Stipendin suuruudesta päättää liiton hallitus.

3. Hermanni- ja Hermanska -arvonimet

Nuorisoseuratyön tueksi perustettiin vuonna 1954 Suomen Nuorison Tuki -säätiö, joka vuodesta 1966 alkaen myönsi ”rajoitetun määrän erityisiä Hermannin ja Hermanskan arvonimiä”. Arvonimen alkuperä pohjautuu Helsingin kaupungissa Hermannin kaupunginosassa 1900-luvun alussa toimineeseen nuorisoseuraan, jonka puheenjohtajalla Aleksanteri Salavalla oli tapana päättää keskustelut lausumaan: ”Tervetuloa Hermannin nuorisoseuraan!”

Arkistoista ei löydy tarkkoja ohjeistuksia arvonimien myöntämisperusteista, mutta eri asiakirjojen perusteella on pääteltävissä, että arvonimiä annetaan ”nuorisoseuraveteraaneille” sekä sidosryhmissä ja



Nuorisoseurat

yhteistyöverkostoissa toimiville nuorisoseuratoiminnan tukijoille, jotka toimivat nuorisoseuratyön ”taloudellisina ja aatteellisina” tukijoina.

Vuodesta 2001 arvonimet on myöntänyt Suomen Nuorisoseurat ry, joka myös on päättänyt Vuoden Hermannin valinnasta.

Vuoden Hermannin valinnassa ehdotuksia voivat tehdä kaikki liiton jäsenyhdistykset. Valtakunnallisen H-kiltaneuvoston nimeämä työvaliokunta antaa lausunnon Vuoden Hermannin nimeämiseen. Nimeämisen tekee liiton hallitus.

H-arvonimen edellytykset

H-arvonimeen ovat oikeutettuja

- a. yli 50-vuotiaat nuorisoseuratoiminnassa mukana olleet ja nuorisoseuratoimintaan merkittävästi vaikuttaneet nuorisoseuraveteraanit ja
- b. nuorisoseuratoimintaa merkittäväällä tavalla tukeneet sidosryhmien edustajat.

H-arvonimeä ei myönnetä järjestön palkatuille toimihenkilöille.

H-arvonimen myöntäminen

1. H-arvonimeä voi hakea paikallinen nuorisoseura tai maakunnallinen keskusseura.
2. Arvonimihakemukset lähetetään liittoon aluetoimiston kautta.
3. H-arvonimen myöntää Suomen Nuorisoseurat ry:n pääsihteeri.
4. H-arvonimen saaja saa arvonimen osoituksena rintamerkin ja kunniakirjan.
5. Arvonimien tuotot kohdentuvat kokonaisuudessaan aluetoimistojen hyväksi.

Vuoden Hermannin

1. Liiton hallitus pyytää ehdotukset Vuoden Hermanniksi marras-joulukuussa.
2. Liitto pyytää ehdokkaista lausunnon valtakunnalliselta H-killalta.
3. Liiton hallitus valitsee Vuoden Hermannin saatuaan valtakunnallisen H-killan työvaliokunnan lausunnot ehdokkaista.
4. Vuoden Hermannin julkistetaan vuosittain järjestettävässä valtakunnallisessa H-kiltatapaamisessa.
5. Vuoden Hermannin/Hermanska saa osoituksena arvonimestään rintamerkin ja kunniakirjan sekä vuoden ajaksi kannettavakseen H-käädyt. H-kääytyjä kannetaan juhlavissa nuorisoseurajärjestön tilaisuuksissa.

4. Ansiomerkit ja tunnustusmerkit

Suomen Nuorisoseurat ry myöntää huomionosoituksina ansioituneille järjestötoimijoille ja harrastajille ansio- ja tunnustusmerkkejä. Ansiomerkit myönnetään erityisesti nuorisoseuratoimintaa kehittävästä järjestöllisestä toiminnasta ja tunnustusmerkit sitoutuneesta omasta harrastustoiminnasta. Samalle henkilölle voidaan myöntää merkkejä molemmista sarjoista. Sarjat ovat keskenään samanarvoiset.



Merkkien yleiset perusteet

Molempia merkkejä voidaan myöntää samalle henkilölle, koska ne myönnetään erilaisista ansioista (oma harrastus ja/tai järjestöllinen toiminta, jolla on merkitystä omaa harrastusta laajemmalle)

Ansiomerkkien statusta kirkastetaan niin, että niitä käytetään tilanteissa, joissa henkilön ansiot selkeästi ulottuvat omaa harrastustoimintaa ja omaa seuratoimintaa laajempaan järjestölliseen toimintaan.

Seuran johtokunnassa työskenteleminen voidaan tulkita myös harrastukseksi ja tunnustusmerkkiin oikeuttavaksi ajaksi.

Merkkien hakeminen

Merkkihakemuksen voi tehdä keskusseura, aluetoimisto tai paikallisseura. Jos hakemuksen tekee paikallisseura, hakemus lähetetään ensin kommenteille keskusseuraan tai aluetoimistoon. Merkkihakemuksen tekijän pitää tarkkaan harkita ja perustella merkkiesitykset. Saajan ansiot on selvitettävä huolellisesti. Kuparisten ja hopeisten merkit myöntää Suomen Nuorisoseurat ry:n pääsihteeri. Kultaisen ansiomerkkin myöntämisestä päättää Suomen Nuorisoseurat ry:n hallitus. Ansio- ja tunnustusmerkkien saaja saa arvonimen osoituksena rintamerkin ja kunniakirjan.

Muuta huomioon otettavaa

Esityksen pitää olla Suomen Nuorisoseurat ry:n toimistossa viimeistään kolme viikkoa ennen aiottua antamispäivää - paitsi heinä- tai elokuussa annettavan merkin esityksen, jonka tulee olla Suomen Nuorisoseurat ry:n toimistossa toukokuun loppuun mennessä. Liitto pitää rekisteriä myönnettyistä ansiomerkeistä.

Mikäli merkin saajalla on useammanarvoisia ansiomerkkejä, käyttää hän samanaikaisesti vain yhtä - arvokkainta.

4.1. Ansiomerkit

Merkin saajan tulee olla nuorisoseuran jäsen, järjestön palveluksessa tai nuorisoseurajärjestön periaatteita tai toimintaa muulla tavoin edistänyt henkilö. Toiminnan tulee käytännön järjestötyössä olla merkittävä ja/tai sen vaikutus nuorisoseura-aatteen eteenpäin viemisessä ja syventämisessä huomattava.

Suomen Nuorisoseurat ry:n ansiomerkkisarja käsittää viisi luokkaa: kuparisen ansiomerkkin, kuparisen ansiomerkkin lehvillä, hopeisen ansiomerkkin, hopeisen ansiomerkkin lehvillä ja kultaisen ansiomerkkin.

Ansiomerkkien myöntämisperusteet

Kuparinen ansiomerkki

Merkki myönnetään vähintään 5 vuoden aktiivisesta järjestöllisestä toiminnasta nuorisoseurassa.

Kuparinen ansiomerkki lehvillä

Merkki myönnetään vähintään 10 vuotta kestäneestä aktiivisesta järjestöllisestä toiminnasta.

Hopeinen ansiomerkki

Merkki myönnetään vähintään 20 vuoden aktiivisesta ja ansiokkaasta järjestöllisestä toiminnasta. Tästä



poiketen merkki voidaan myöntää ilman määrävuosivaatimustakin, jos kyseessä on poikkeuksellisen tuloksellinen nuorisoseurajärjestöön maakunnallisella tai valtakunnallisella tasolla vaikuttava toiminta.

Hopeinen ansiomerkki lehvillä

Merkki myönnetään vähintään 30 vuoden aktiivisesta ja ansiokkaasta järjestöllisestä toiminnasta. Tästä poiketen merkki voidaan myöntää, jos kyse on erityisen merkittävästä nuorisoseuratoiminnasta tai kulttuuriteosta maakunnallisella tai valtakunnallisella tasolla.

Kultainen ansiomerkki

Merkki myönnetään aivan erityisistä järjestöllisistä ansioista maakunnallisella tai valtakunnallisella tasolla tehdystä työstä tai jonkin merkkitapauksen johdosta järjestön ulkopuoliselle kulttuuri- ja nuorisotyön yhteistyökumppanille, mikäli hän on erittäin merkittävällä tavalla myönteisesti vaikuttanut järjestön toimintaan.

4.2. Tunnustusmerkit

Tunnustusmerkki myönnetään aktiivisesta harrastustoiminnasta nuorisoseurassa kun taas ansiomerkkin myöntämisessä painotetaan enemmän järjestöllistä toimintaa.

Sarjassa on viisi luokkaa: kuparinen tunnustusmerkki, kuparinen tunnustusmerkki lehvillä, hopeinen tunnustusmerkki, hopeinen tunnustusmerkki lehvillä ja kultainen tunnustusmerkki. Merkkiin liittyy myös kunniakirja.

Tunnustusmerkkien myöntämisperusteet

Kuparinen tunnustusmerkki

Myönnetään 5 vuoden yhtäjaksoisesta ja ansiokkaasta harrastamisesta tai vastuutehtävien hoitamisesta nuorisoseurassa.

Kuparinen tunnustusmerkki lehvillä

Myönnetään 10 vuoden yhtäjaksoisesta ja ansiokkaasta harrastamisesta tai vastuutehtävien hoitamisesta nuorisoseurassa.

Hopeinen tunnustusmerkki

Myönnetään 20 vuoden yhtäjaksoisesta ja ansiokkaasta harrastamisesta tai vastuutehtävien hoitamisesta nuorisoseurassa.

Hopeinen tunnustusmerkki lehvillä

Myönnetään 30 vuoden yhtäjaksoisesta ja ansiokkaasta harrastamisesta tai vastuutehtävien hoitamisesta nuorisoseurassa.

Kultainen tunnustusmerkki

Merkki myönnetään aivan erityisistä ansioista harrastamisesta tai vastuutehtävien hoitamisesta nuorisoseurassa tai järjestön ulkopuoliselle kulttuuri- tai nuorisotyön yhteistyökumppanille, mikäli hän on erittäin merkittävällä tavalla vaikuttanut nuorisoseuran harrastustoimintaan.

Mikä tahansa tunnustusmerkki voidaan myöntää ilman määrävuosivaatimustakin, jos kyseessä on poikkeuksellisen tuloksellinen nuorisoseurajärjestöön maakunnallisella tai valtakunnallisella tasolla vaikuttava toiminta.



5. Kalevan Nuorten kiitollisuusmitali

Kalevan Nuorten kiitollisuusmitali voidaan myöntää ohjaaja- ja/tai luottamushenkilötehtävissä toimineille henkilöille, jotka ovat merkittäväällä tavalla edistäneet nuorisoseurojen varhaisnuorisotyötä. joko paikallisessa kerhossa ja nuorisoseurassa tai osallistuneet varhaisnuorisotoimintaan piiri- tai liittotasolla.

Kiitollisuusmitali voidaan myöntää myös henkilöille, jotka eivät ole toimineet ohjaus- tai luottamustehtävissä, mutta jotka muuten toiminnallaan ovat edistäneet nuorisoseurajärjestössä tehtävää varhaisnuorisotyötä.

Kiitollisuusmitalia haetaan vapaamuotoiselle hakemuksella. Mitalit myöntää liiton pääsihteeri ja niistä pidetään luettelo.

6. Liiton kunniakilvet

Liitto myöntää 100 vuoden ikäisille nuorisoseuroille tunnustuksena ja kiitoksena pitkästä toiminnasta kunniakilven, jossa on liiton nimi ja tunnus sekä tunnustuksen saavan nuorisoseuran nimi ja päivämäärä.

Ehdotuksen kunniakilven saajaksi tekee aluetoimisto. Liitto voi myöntää kunniakilven myös omasta aloitteestaan 100-vuotiaalle nuorisoseuralle tai aluetoimistolle.

Kunniakilvet myöntää liiton pääsihteeri ja niistä pidetään luettelo. Kunniakilven kustannuksista vastaa liitto.

Laatan tekstinä on (esimerkki):

KUNNIKILPI

Harmoisten Nuorisoseura 100 vuotta

07.05.2007

7. Suomen Nuorisoseurojen pöytästandaari

Suomen Nuorisoseurojen pöytästandaaria (viiriä) voivat käyttää liiton lisäksi maakunnalliset keskusseurat sekä yksittäiset seurat jäsenilleen ja yhteistyökumppaneilleen.

Pöytästandaarin kustannuksista vastaa huomionosoituksen myöntäjä.



8. Kansantanssikilta

Kansantanssikiltaan nimetään Nuorisoseurajärjestön kansantanssitoiminnassa ansioituneita henkilöitä, joita kutsutaan kansantanssimestareiksi. Poikkeustapauksissa voidaan kiltaan nimetä järjestön ulkopuolinen henkilö, joka on merkittäväällä tavalla vaikuttanut kansantanssitoimintaan Suomessa.

Kansantanssimestareiden nimeämisen tekee liiton hallitus saamistaan esityksistä. Hallitus voi myös itse nimetä mestareita kiltaan. Hallitus päättää nimettävien mestareiden määrän.

Esityksiä kiltaan nimettäväksi henkilöiksi voivat tehdä järjestön aluetoimistot, nuorisoseurat, nimetyt mestarit sekä järjestön henkilöjäsenet. Esitykset tulee tehdä kirjallisena, kuusi (6) kuukautta ennen tulevaa Pispalan Sottiisia. Julkistaminen tulee tapahtumaan Pispalan Sottiisiin yhteydessä järjestettävässä konsertissa, joka toinen vuosi.

VALINTAKRITEEREITÄ MESTAREILLE

- harrastanut kansantanssia pitkään
- toiminut ohjaajana
- toiminut yhteisohjelmien vetäjänä suurissa kenttäesityksissä
- edistänyt järjestöllistä kansantanssitoimintaa
- tuottanut vuosiohjelmia sekä muut ohjelmistoa harrastajien käyttöön
- tehnyt koreografioita omalle ryhmälleen sekä muille
- ansiokas työ lasten ja nuorten kansantanssiryhmien kanssa
- osallistunut kansainväliseen toimintaan
- toiminut tuomarina
- edistänyt kansanperinteen säilyttämistä ja tallentamista
- edistänyt kansallispukujen ja kansanpukujen käyttöä
- aktiivinen oman osaamisen kehittäminen esim. kurssit, seminaarit, ohjaajakoulutukset
- aktiivi osallistuminen tapahtumiin
- hallitsee monipuolisesti kansantanssin ja – musiikin taidot
- luova, karismaattinen ja innostava henkilö

Henkilöitä valittaessa valintakriteerit voivat painottua eritavoin. Tanssitoimikunta voi poiketa edellä esitetyistä kriteereistä, jos toimikunta on asiassa yksimielinen.

Nimetylle henkilölle tullaan valinta ilmoittamaan viimeistään kuukautta ennen tulevaa Pispalan Sottiisia. Nimetylle tullaan luovuttamaan kunniakirja. Sen lisäksi henkilön nimi merkitään Killan mestaritauluun. Mestaritaulu on esillä Nuorisoseurajärjestön keskustoimistolla.

9. Matti Sippola –seuran kunniajäsenyys

Suomen Nuorisoseurat ry on perustanut Matti Sippola -seuran tukemaan nuorisoseuratoimintaa.

Matti Yrjönpoika Sippola -seuran jäseneksi hyväksytään kaikki kunniajäsenmaksun maksaneet henkilöt, yhteisöt ja yritykset.

Seuran jäseneksi liityttyään jäsen saa Matti Yrjönpoika Sippola -seuran tunnuspinssin, seuran kunniakirjan ja Suomen Nuorisoseurat ry:n historiasarjan Yhteisön Voima; osat 1-5.



Nuorisoseurat

Matti Yrjönpoika Sippola (s. 17. lokakuuta 1848 Kauhava – k. 28. heinäkuuta 1908 Kauhava) oli Suomen ensimmäisen nuorisoseuran perustaja. Ammatiltaan hän oli maanviljelijä, lehtimies ja metallinkaivertaja. Sippolalla oli kokemusta myös opettajana, monipuolisena kirjoittajana sekä kädentöiden taitajana.

Sippola perusti Suomen ensimmäisen nuorisoseuran Kauhavalla Kalan torpassa juhannuksena 1881 ja seuraavana vuonna maakunnallisen Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran, jonka kautta aate levisi muihinkin maakuntiin.